Svoboda na síti

Pavel Kácha
CESNET, z. s. p. o.

Autorské právo

- Právo (a svoboda) každého autora říci, jak s jeho dílem můžete nakládat.
- Nesouhlasím-li s podmínkami užití díla, nerozumím jim, nebo je neznám, nemůžu dílo užít.
  - Autor má plné právo požadovat, abyste jeho knihu četli pouze ve stoje na jedné noze s kloboukem na hlavě na nudistické pláži. A ještě mu za to zaplatili.
  - Pokud s tím nesouhlasíte, **Vaše plné právo je knihu nečíst**.

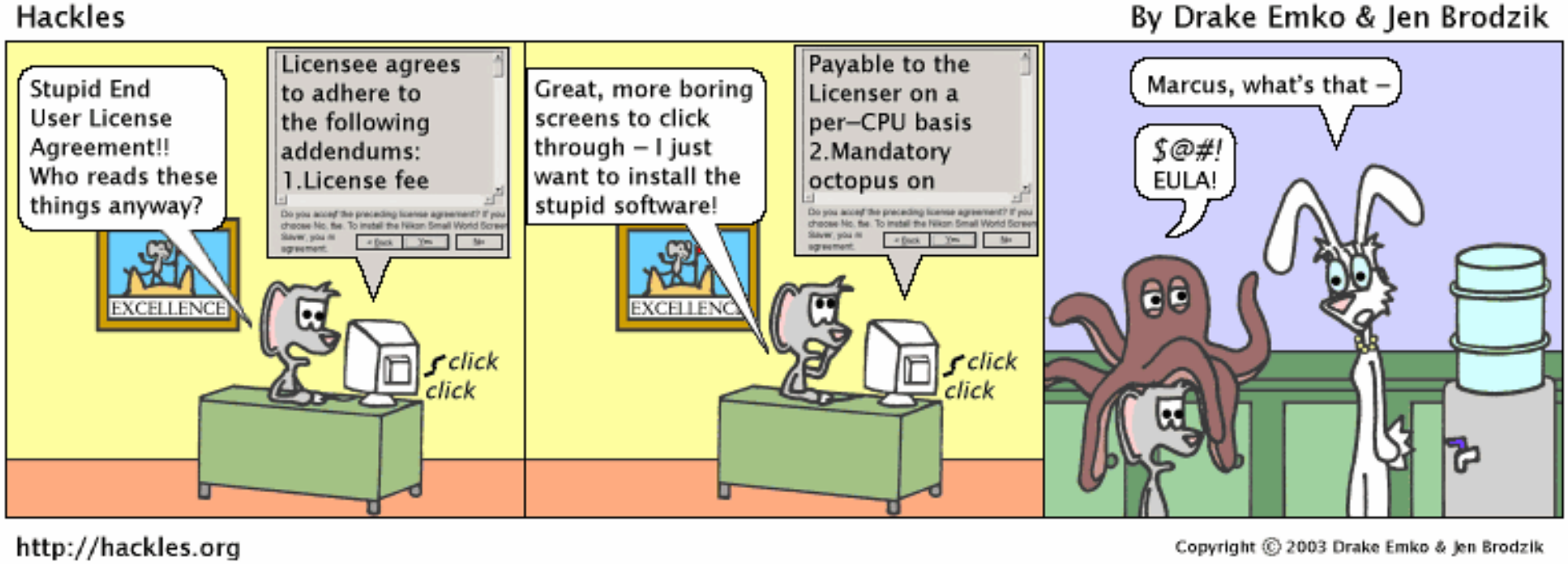

Obvyklé licence

- Proprietární software
  - programy, k jejichž zdrojovému kódu nemá uživatel přístup a nelze je studovat či měnit
- Shareware
  - volné šíření
  - omezení časové, funkční (ne studium, ne úpravy)
- Freeware
  - obvykle zakázáno studium a úpravy programu
  - často jen pro nekomerční či osobní potřebu

Open Source

- Všeobjímající termín, který ale neznamená totéž, co svobodný software
- Software s otevřeným zdrojovým kódem a licencí vyhovující definici Open Source Definition:
  - Otevřenost znamená technickou dostupnost kódu
  - Ale neříká nic o ostatních omezeních a podmínkách
- *Příklad:* Shared Source iniciativa
  - Máte přístup ke zdrojovému kódu
  - Můžete studovat
  - Nesmíte upravovat
  - Nesmíte dál distribuovat

Svobodná kultura

- Free Software Movement
  - 1983 Richard Stallman a GNU Project
  - Víra ve 4 základní práva pro software
  - http://www.gnu.org/
  - http://www.catb.org/~esr/writings/cathedral-bazaar/

- Free Content Movement
  - Lawrence Lessig a Creative Commons
  - http://free-culture.cc/
  - http://wiki.root.cz/Main/FreeCulture

Svobodné dílo

- „Libre“, „Free as in speech“, „Open“
- Dílo, u kterého se autor vzdává svého práva omezit šíření, užívání, či úpravy, či dokonce zabrání užití díla takovým způsobem, který tato práva omezí pro ostatní. Deklaruje:
  - Volné použití (v případě programu například spuštění)
  - Volné studium a úpravy (analýza kódu)
  - Volné šíření
  - Volné šíření úprav
- Autoři mohou svá díla osvobodit tím, že zvolí jeden z mnoha právních dokumentů - licence.

SW: Internet

- Firefox
- Chromium
- Thunderbird
- Evolution

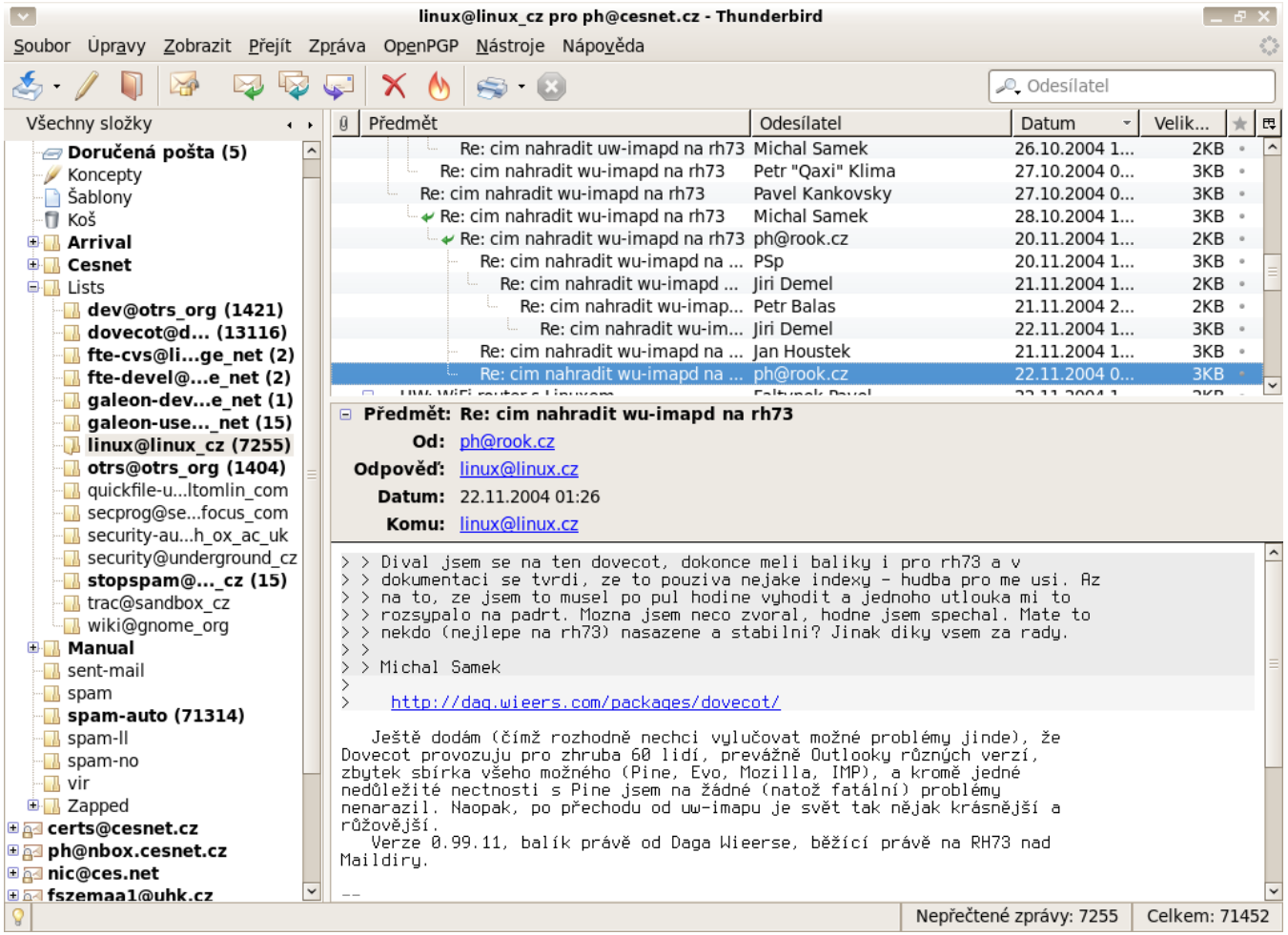

SW: Kancelář

- OpenOffice
- AbiWord
- Gnumeric
- PDFCreator
- pdfsam

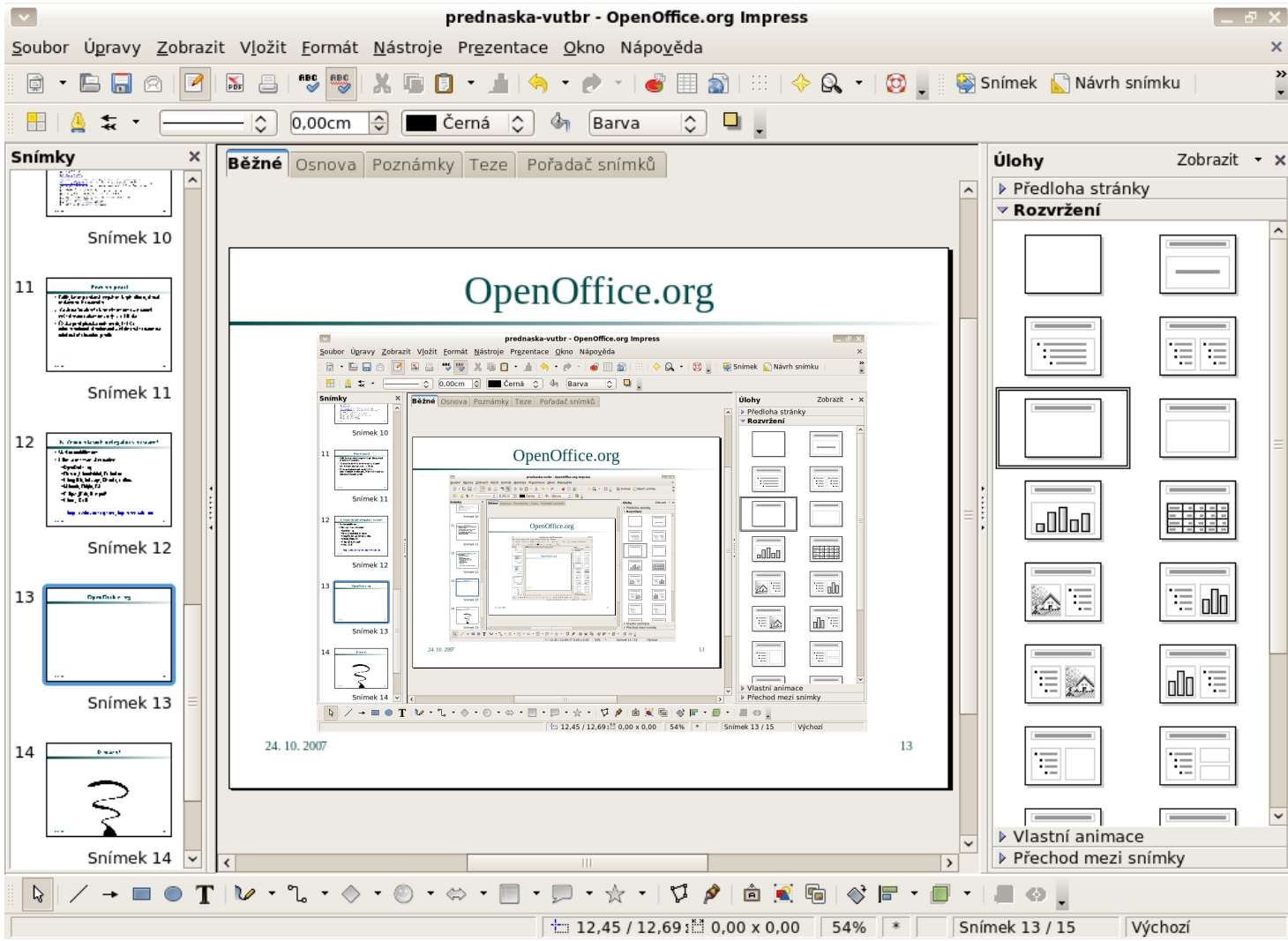

SW: Grafika

- Gimp
- Inkscape
- Scribus
- Blender

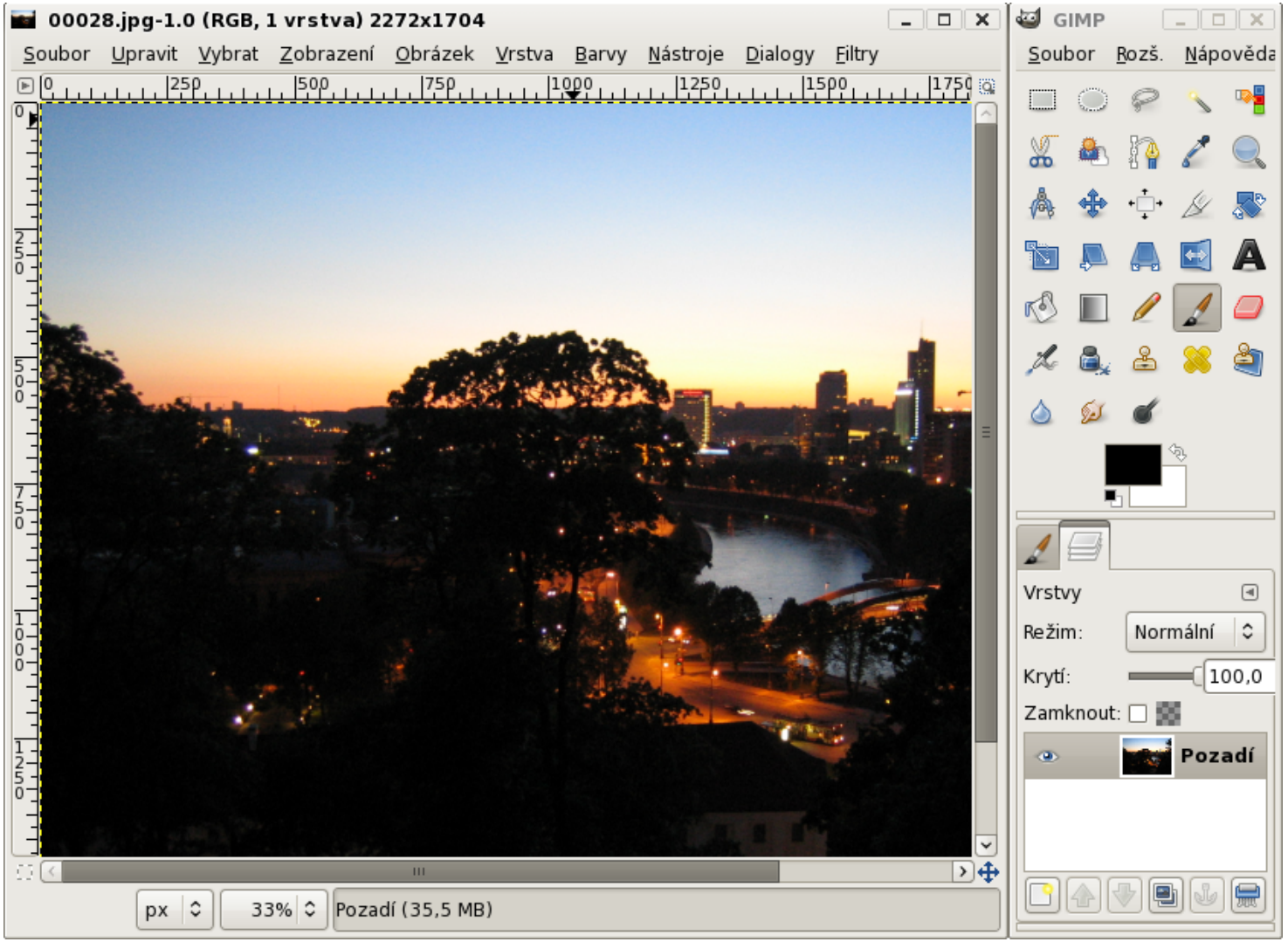

SW: Diagramy

- OpenOffice Draw
- Dia
- Umbrello

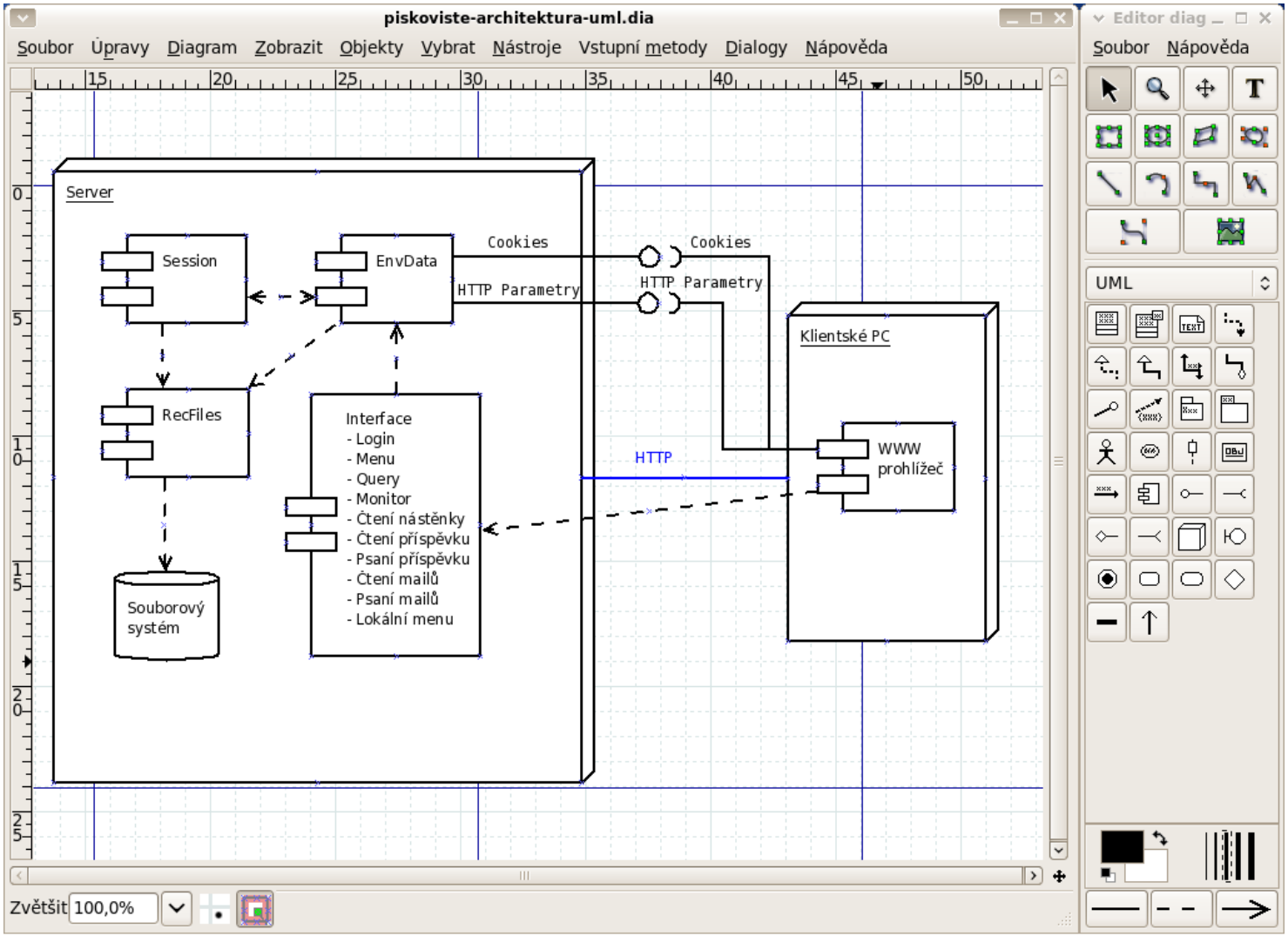

SW: Instant Messaging

- Pidgin
- Psi
- Miranda
- Kopete
- Gajim

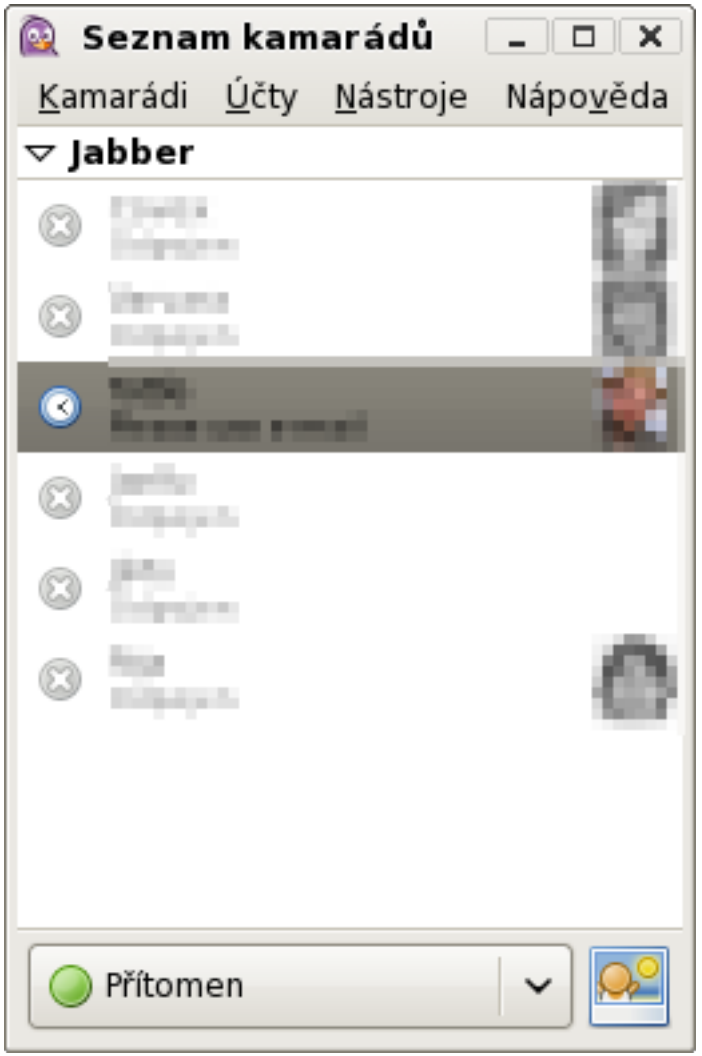

SW: Vývoj

- Eclipse
- Anjuta
- jEdit
- Notepad2

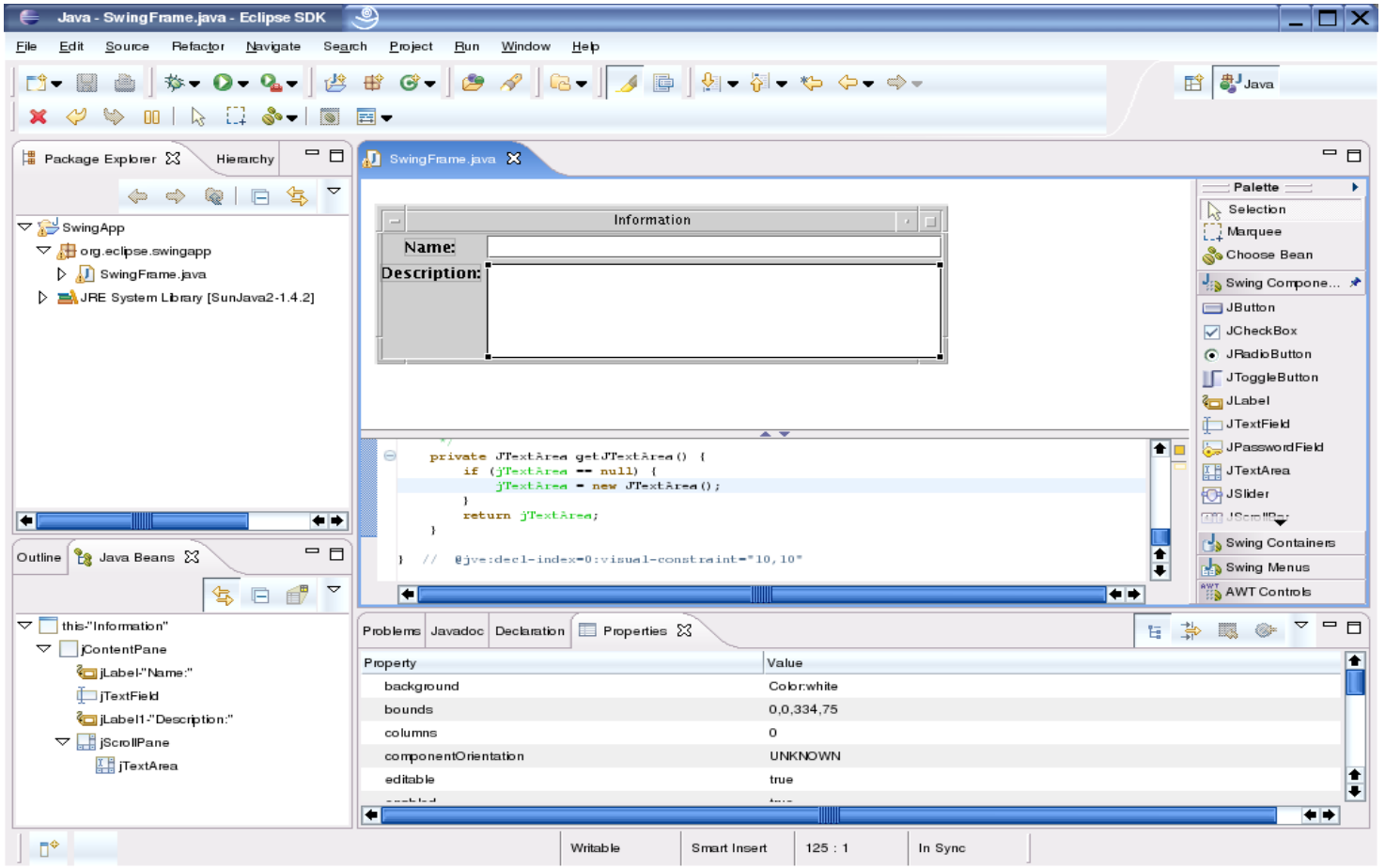

SW: bezpečnost

- ClamWin, ClamAV for Windows (antiviry)
- WIPFW - Windows verze IPFW pro FreeBSD (firewall)
- TrueCrypt (šifrování disku)
- KeePass (úschova hesel)

SW: Hudba

- Audacity
- Ardour
- Denemo/LilyPond
- Mixxx

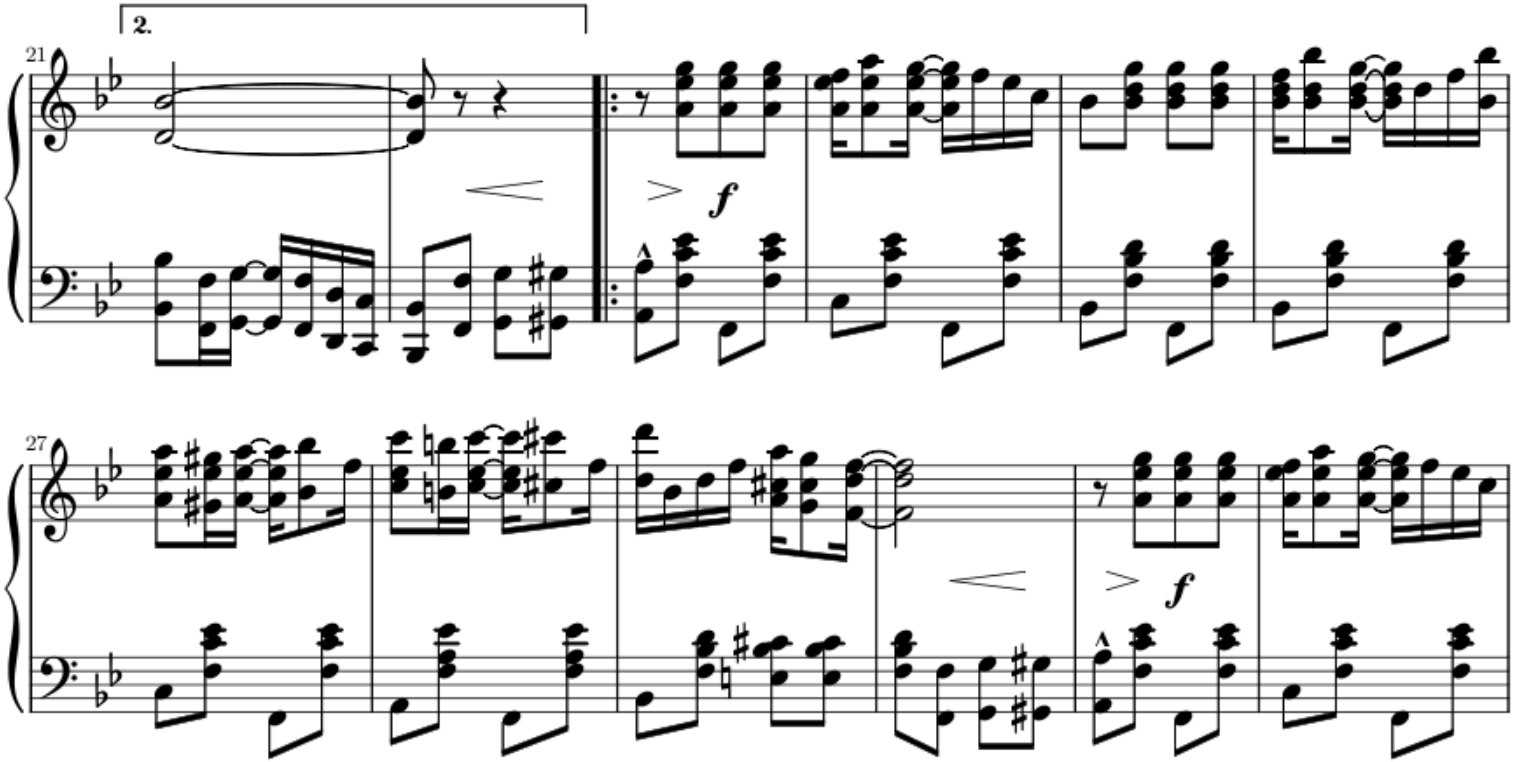

Slovo

- Project Gutenberg (http://www.gutenberg.org/)
  - Knihy v elektronické podobě.
- LibriVox (http://librivox.org/)
  - Nahrávky čtených knih a textů.
- Mutopia Project (http://www.mutopiaproject.org/)
  - Notové zápisy svobodné hudby.
- AČ slovník (http://slovnik.zcu.cz/)
  - GNU/FDL Anglicko – Český slovník
- Wikipedia (http://wikipedia.org/)

Video

- Archive.org (http://www.archive.org/details/movies)
  - Různé svobodné filmy a videa.
- OpenFlix (http://www.openflix.com/)
  - Filmy, které už nejsou zatíženy copyrightem.

Obraz

- Open Clip Art Library (http://www.openclipart.org/)
  - Svobodné ikony a grafika.
- CCPics (http://www.ccpics.com/)
  - Foto pod CC.
- EveryStockPhoto (http://everystockphoto.com/)
  - Volná obrazová data.
- CompFight (http://www.compfight.com/)
  - Foto z Flickru pod CC.

Hudba

- Jamendo (http://www.jamendo.com/en/)
  - Distribuce hudby pod CC a Art Libre licencemi.
- Magnatune (http://www.magnatune.com/)
  - Label pro distribuci hudby – před nákupem poslechnu.
- CCMixter (http://ccmixter.org/)
  - Kultura kolem samplování a remixování.

HTML

- Designy k volnému použití
  - http://freecsstemplates.org
  - http://www.openwebdesign.org/
  - http://www.oswd.org/
  - http://www.opendesigns.org/

OS

- Debian
- Ubuntu
- Fedora
- SUSE
- Gentoo

Linux

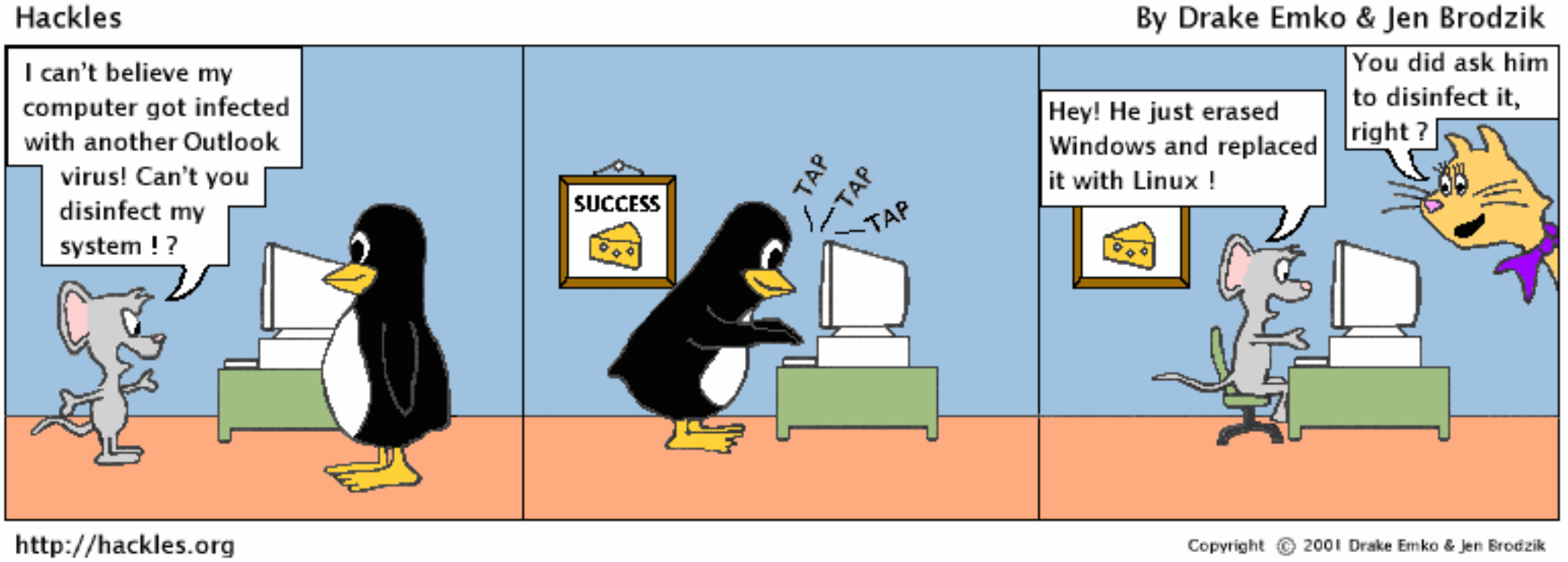

http://www.linux.cz

Software

- Open Source Software pro Windows:
  - http://www.osalt.com/
  - http://osswin.sourceforge.net/
  - http://www.opensourcewindows.org/

- Vše na jednom DVD:
  - http://www.theopendisc.com/

Autorská práva

© Drake Emko & Jen Brodzik
http://hackles.org/
© Eclipse Foundation
http://www.eclipse.org/
OpenClipart
http://openclipart.org/
© The Metamorphosis Design: 2008
http://www.opendesigns.org/preview/?template=1924
© Pavel Kácha, Andrea Kropáčová, Aleš Padrta, Radomír Orkáč
Prezentaci lze šířit pod licencí CC Attribution 2.5
http://creativecommons.org/licenses/by/2.5/

Děkuji za pozornost